

Sedliště

7,0 km

Křížek u rybníčka pod Hronovou Vescí byl postaven na památku služebné, zavražděné na tomto místě roku 1945 ze žárlivosti čeledínem, který s ní sloužil na Micáskově mlýně v Modlíkově.

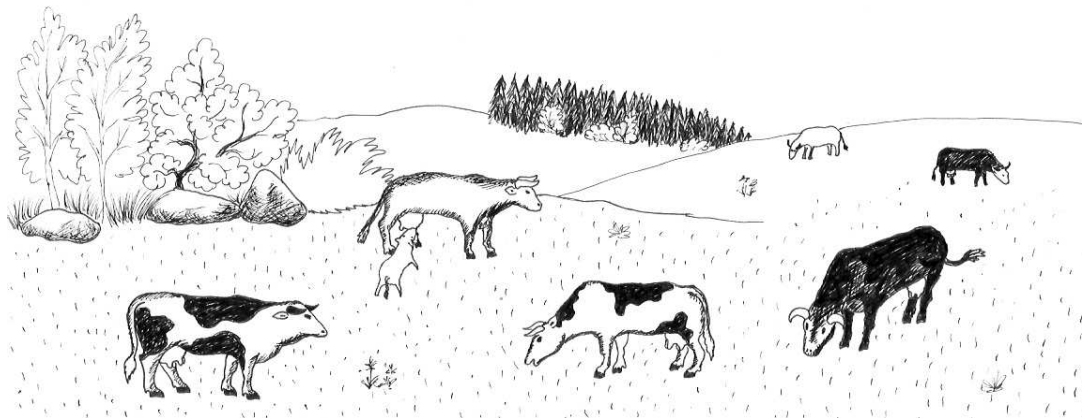
Zemědělství

Nadějkovsko mělo vždy zemědělský ráz, průmysl zde byl zastoupen pouze v podobě lihovarů, pivovarů a mlýnů. Půda zde však není úrodná a hlavním zdrojem příjmu v kraji bylo vždy dobytkařství (částečně chov koní, výkrm vepřů, drůbeže, chov ovcí na vlnu). Zemědělství tu však bylo v důsledku celkové chudoby zaostalé. Bída se prohloubila zvláště v letech 1870-1880 v době celospolečenské hospodářské krize. Z tohoto důvodu docházelo i k častému zadlužování usedlostí a odlidňování kraje a například v roce 1871 se 200 lidí s nadějí na lepší živobytí vystěhovalo do Ameriky. Příjem z hospodářství stačil stěží na zaplacení daní a čeledi a řemeslníků. Nástin skromného života našich předků dokládá mj. i jejich jídelníček – např. se nepekli příliš často chléb, a pokud byl, odměřoval se na krajíce nejen chase, ale i dětem v rodině. Káva byla jako pochoutka vařena pouze v neděli a třeba o zabijačce si také mohli nechat jenom zdát. Prase se totiž vykrmovalo většinou pouze na prodej, výjimečně si jej půlku rodina ponechala.

Nedostatek peněz vedl k nemožnosti poskytnout dětem vzdělání a tak opět docházelo k zaostávání, protože rolníci nemohli využívat produktivnější způsoby hospodaření a pěstování plodin. Z tohoto důvodu vznikaly v 2. polovině 19. století osvětové hospodářské spolky. V jejich čele stáli většinou rolníci, učitelé a faráři a v jejich rámci byla vykonána řada vzdělávacích výstav a přednášek. Účinky vzdělávání se projevíly nejdříve ve svépomoci, začalo se lépe hospodařit a obdělávat půda, zkoušely se nové druhy semen, začalo se přikupovat také umělé hnojivo. Následkem všech těchto změn patřil kraj v období před první světovou válkou v Čechách k velmi pokročilým.

Násilná kolektivizace soukromých hospodářství zde probíhala v padesátých letech, později se malá družstva slučovala ve větší celky. V této době došlo k likvidaci mezí a remízků, výstavbě velkých a nevzhledných staveb, vzniku nepřírodně velkých honů. Na území naší Naučné stezky se nacházelo jediné velké družstvo „JZD Petříkovice“, které mělo při zahájení likvidace v roce 1993 výměru 1440 hektarů (14,4 km²) a zaměstnávalo 130 pracovníků.

Část současných farem vznikla ze zájmu navázat na rodinnou tradici, kolektivizací násilně přetrženou, část byla k hospodaření přivedena likvidací družstva. Rodinných farem je na území obce asi 15, další hospodáři rolníci pouze doplňkově. Zatímco dříve se chovaly kravky s kombinovanou užitkovostí – to znamená plemena pro mléko i maso, dnes převládají plemena masná křížená i čistokrevná.

Popíšeme zde plemena, se kterými se návštěvník naučné stezky může potkat (popřípadě utkat – nebo radši utíkat):

Hereford bylo první a do roku 1990 jediné masné plemeno dovážené do Čech. Je tmavě červené, s hlavou, spodkem těla a občas i hřbetem bílým. Vyšlechtili je Angličané, k nám emigrovali první Herefordi z Kanady kolem r. 1979. Uvidíme je mezi zastávkami 1 a 2.

Piemontese je italské národní plemeno, masné. Poznává se podle šedého až lehce narezlého zbarvení, tmavšího krku a světlejších kruhů kolem očí a mulce. Piemontské krávy různého stupně křížení pobíhají právě zde, okolo Sedliště.

Limousine (fr.) je červené až plavé masné plemeno se světlejší hlavou a okončetinami. Bydlí v Hronově Vesci.

Galloway je skotská černá kravka s dlouhou srstí. Velice otužilá, trávu si vyhrabává i pod sněhem a rýmou netrpí. Je malá a drsná, nedoporučuje se jít si ji do ohrady pohladit! Přímo na trase naučné stezky ji nevidíte, pouze v Petříkovicích.

Charolais (fr.) je bílá nebo smetanová beze skvrn, mohli bychom ji vidět pouze dalekohledem u Kaliště.

České červené strakaté plemeno je masomléčné, vyskytuje se podél potoka u zlatých sejpů (zastávka č. 14).

Černostrakatý holštýnský skot je zde jediný čistě mléčný. Vidět se dá podél cyklostezky z Nadějkova na Starcovu Lhotu u Boucí.

Ze Sedliště dále vede cesta na rozcestí, ze kterého je možné pokračovat po značené cestě do Modlíkova, nebo odbočit vpravo a vydat se na výlet do dolní části Čičovického údolí, hodnotné a zajímavé části Nadějkovska (viz zastávka č. 6).